

Ida Kellarová + Romano Rat, *Staré slzy* (Indies Records 2002) : *Balvaj phurdel (Vítr fouká), Dživava (Stále budu žít), Apsora (Slzičky), Mamo Miry (Mámo moje), Šunen (Poslouchejte), Pharipen (Těžkost), Le phralores (Bratříček), Me tuha (S tebou), Savore Roma (My všichni Romové)*

Tušil jsem, že recenze nového CD Idy Kellarové pro mě nebude jednoduchým oříškem. Podtitul zní totiž ***Staré slzy*** a já osobně preferuji spíše energičtější muziku. Na druhou stranu jsem o Idě Kellarové a její kapele už ledacos slyšel a především v dobrém, ale neslyšel jsem ji, a tak jsem byl na toto CD zvědavý. První píseň *Balvaj phurdel (Vítr fouká)*

)
rozjíždí album nadějně. Ozývá se příjemná směsice jazzu a šansonu. Ida Kellarová se do zpěvu opravdu umí položit a pokud máte na poslech klid, tak si užijete. V nezměněné náladě pokračuje i následující

Dživava

(
Stále budu žít

)
. Jen se zde navíc objevuje sborová podpora kapely, která umocňuje dynamiku a vroucnost písně. Nálada se nemění ani nadále a opravdu je z písní cítit hluboký smutek. Za jednu z nejpovedenějších považuji duet

Mamo Miri

(
Mámo moje

)
, kde se kromě Idy Kellarové objevuje také Desiderius Džurda. I když Kellarová zpívá sama velmi dobře, v kombinaci s druhým hlasem píseň nepůsobí tak hladce a má přeci jen zlomová místa.

Podívejme se také mezitím také na booklet CD. Poměrně silná knížečka se do obalu CD sotva vejde a také má proč. Najdete v ní totiž všechny texty nejen v původní romštině, ale také v českém a anglickém překladu. Vedle textů si můžete prohlédnout ilustrační fotografie kapely a

přečíst např. faktografické informace o jejím složení a o účasti jednotlivých hráčů a zpěváků na jednotlivých písních. Když k tomu připočtu celkovou grafickou úpravu, musím konstatovat, že jde o jeden z nejlépe provedených bookletů, jaké jsem poslední dobou měl v ruce. Jen díky přiloženým překladům do češtiny mohu připojit i některé poznatky k textům, jelikož romštinu neovládám. V textech se objevují klasická témata romských písní: máma, nespravedlnost, Bůh, bolest, pláč, pospolitost. Když jsem si jednotlivé texty pročítal, kupodivu mě ale nenapadla jako první spojitost s Romy, ale s americkými černochoy. Témata i jejich textové zpracování se totiž velmi blíží právě k černošským spirituálům.

Šunen

(
Poslouchejte
)

Poslouchejte
Pojďte ke mně
Poslouchejte
Vždyť patříme k sobě
Zapomněli jste všichni
Že jsme chudí
Že musíme být spolu
Jako dřív
Když jsme byli
Malé děti
Malé děti

Bože, bože, bože Zásadní rozdíl je však v hudební stránce. Zatímco spirituály často "maskovaly" smutek do rytmické až rozverně melodie, Ida Kellarové nechává rozeznít melancholickou a smutnou notu naplno. Přiznám se, že jsem rád, že je vše zpíváno v romštině. Přeci jen témata písní nejsou právě různorodá. Na takovou porci hudebního i textového smutku bych musel mít asi výjimečnou náladu. Jednotlivé slovní obraty také nehýří perlami, žádné velké překvapení se nekoná. Navíc pro táhlé melodie je romština jako dělaná a poslouchá se opravdu uvolněně a příjemně.

Pokud si CD Idy Kellarové pouštíte poprvé a chcete si ho opravdu poslechnout, doporučuji posadit se a v klidu naslouchat. Pak si užijete celkovou atmosféru i jednotlivé písně. V opačném případě celé album projde ušima jako kulisa. Může za to především jednotná nálada i zpracování písní. Z toho vyplývá má největší výtky k celému albu. Vše je přesně, jak má být, dobře technicky zahráno i zazpíváno, ale nic nepřekvapí a individuálně nepotěší. Ida Kellarová dodává zpěvu patřičný výraz, ale ve všech písních stejný (výborný, hluboký ale stejný). Vše plyne klidně jak řeka před velkým jezem. Leckterého vodáka pak může dlouhé pádlování unavit nebo i znechutit.

Pokud se rádi do poslechu CD ponoříte, je album

Staré slzy

právě pro vás. Stejně tak ho doporučuji (i když úplně v jiném kontextu), pokud rádi posloucháte příjemnou klidnou muziku jako kulisu.